

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **C32 – LAN2**

zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 21 oktober 2009

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Karlos Callens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de achterstallige betalingen van VLIF-steun	3
Vraag om uitleg van mevrouw Tine Eerlingen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over biggencastratie	
Vraag om uitleg van de heer Hermes Sanctorum tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de biggencastraties	7
Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over Europese maatregelen op korte termijn voor de melksector	13

■

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

Vraag om uitleg van de heer Karlos Callens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de achterstallige betalingen van VLIF-steun

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte collega's, iedereen weet dat de land- en tuinbouwsector in crisis is. We vangen signalen op dat de goedkeuring van dossiers voor steun van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) op zich laat wachten. Sommigen beweren zelfs dat de behandeling van dossiers opzettelijk wordt vertraagd na een officiële instructie in die zin van hogerhand. Bovendien blijkt het beloofde geld de bedrijven alsmear trager te bereiken. Een en ander zou haaks staan op de officiële communicatie, die stelt dat de VLIF-premies versneld worden uitbetaald en dat de bestaande mogelijkheden binnen het VLIF maximaal worden aangewend. De maatregelen maken deel uit van het plan van aanpak tegen de crisis in de landbouwsector.

De vertraging van de VLIF-dossiers zou trouwens niet uitsluitend te maken hebben met financiële motieven. Ook de omslachtige administratieve afhandeling vergt te veel doorlooptijd voor een dossier. Vooral in Limburg worden problemen gesignaleerd.

Omdat investeerders de financiële ondersteuning meer dan nodig hebben, is het niet alleen een kwestie van hoffelijkheid, maar ook van economische noodzaak dat zij snel duidelijkheid hebben over de ontvankelijkheid van hun dossier en dat ze kunnen beschikken over de financiële ondersteuning waarin de overheid voorziet. De overheid staat weliswaar zelf voor een besparingsopdracht, maar het bijsturen van de administratieve procedures die de doorlooptijd van een VLIF-dossier gevoelig inkorten, is geen centenkwestie maar een zaak van organisatie. Budgettair is er de afgelopen jaren een inspanning gedaan voor het VLIF en volgens de Septemberverklaring van de minister-president zal ook de volgende jaren jaarlijks in 12 miljoen euro extra worden voorzien, plus in een extra schijf van 3,5 miljoen euro volgend jaar.

Mijnheer de minister-president, hoe lang bedraagt de gemiddelde doorlooptijd van een VLIF-dossier van indiening tot goedkeuring en betaling? Welke maatregelen neemt u om de administratieve doorlooptijd van VLIF-dossiers te verminderen?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte collega's, in het verleden hebben we hier ook al gepraat over hoe de VLIF-dossiers sneller zouden kunnen worden afgehandeld.

Het is interessant om dadelijk van de minister-president enige duidelijkheid te krijgen over de financiële afhandeling. Dit is heel belangrijk. Ik ben teleurgesteld wanneer ik artikelen in de pers lees waarin het tegendeel wordt verteld en waarin gezegd wordt dat de middelen en het geld op zijn. Ik meende begrepen te hebben dat er in het parlement duidelijke signalen waren gegeven voor bewarende maatregelen. Maar ik ben blij dat de vraag wordt gesteld zodat er duidelijkheid zal worden verschaft.

Er zijn nog dossiers uit het verleden, namelijk uit 2007, die een aantal knelpunten bevatten en die ook nog niet zijn afgehandeld. Mijnheer de minister-president, kunt u de zekerheid geven dat deze dossiers in 2009 worden afgehandeld? Kan hierover duidelijkheid worden gegeven?

Er wordt gevraagd naar een kortere termijnbehandeling. Ik denk dat er wordt aan gewerkt. Het is belangrijk dat mensen die een dossier indienen een zicht hebben op wat ongeveer de doorlooptijd zal zijn. Zij maken natuurlijk ook afspraken met hun banken en zo kan worden vermeden dat ze uitstel van betaling moeten vragen. Het leidt vaak tot enige frustratie, als men niet weet wanneer een dossier afgehandeld zal zijn.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de minister-president, geachte collega's, de zorg die aanwezig is in het werkveld over het VLIF, is voor een deel begrijpelijk. Zeker in crisistijd is die zorg automatisch groter want bij vele bedrijven zitten mensen in geldnood.

Anderzijds moeten we ons er ook van bewust zijn dat de VLIF-reglementering een bijzonder complexe regelgeving is. Misschien moet de meer fundamentele vraag worden gesteld of op termijn de regelgeving kan worden vereenvoudigd zodat de doorlooptijd van de dossiers korter kan worden.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, het is zeer goed dat de vragen zijn gesteld zodat we aan de landbouwers maar ook aan de media – in die volgorde – duidelijkheid kunnen geven. Ik ga ervan uit dat ook u via uw contacten daartoe zult bijdragen.

Ik wil even duidelijk de procedure van VLIF-dossiers overlopen. Het begint met een goedkeuringsprocedure en daarna volgt een betalingsprocedure. We moeten een duidelijk onderscheid maken. De indiening vormt de eerste stap van de goedkeuringsprocedure. Dit houdt in dat het dossier bij de administratie wordt aangemeld. De indiening omvat een beknopte omschrijving van het project. Het project wordt binnen het bedrijf gesitueerd. Daarnaast wordt omschreven hoe de financiering zal gebeuren. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen eigen middelen en kredieten. Zonder de indiening van het eerste gedeelte kunnen de investeringen niet van start gaan.

Het werken met twee gedeeltes is op vraag van de sector ingevoerd. Op die manier bieden we de sector de mogelijkheid snel van start te gaan en ondertussen de financiering definitief te regelen. Dit verzwakt wel de administratieve afhandeling.

Het tweede gedeelte moet ten laatste zes maanden na de indiening in orde worden gebracht. We stellen vast dat de termijn van zes maanden in het overgrote deel der dossiers wordt benaderd. Dit moet zes maanden later worden ingediend. Het kan natuurlijk vroeger, maar meestal wordt die termijn ten volle benut.

Het tweede gedeelte is in feite het definitieve aanvraagdossier. Hier moeten alle noodzakelijke documenten aan worden toegevoegd. Het gaat dan onder meer om offertes, milieuvergunningen, emissierechten, bouwvergunningen, installatieattesten, attesten over de genoten opleidingen en attesten van het sociaal secretariaat.

De volgende stap is het onderzoek door de buitendiensten van het VLIF. Meestal is hier een plaatsbezoek aan gekoppeld. Dit bezoek stelt de administratie in staat zich van de toestand ter plekke te vergewissen. Uiteindelijk doet de bevoegde ingenieur van de buitendienst een voorstel van beslissing.

De volgende stap is de goedkeuring van het dossier op de hoofddienst van het VLIF te Brussel. Hier wordt vooral naar de uniforme aanpak over de provinciegrenzen heen gekeken. Het is de bedoeling dat een in Limburg ingediend dossier en een in Antwerpen ingediend dossier gelijk worden behandeld.

Sommige dossiers moeten door de minister worden goedgekeurd. Het gaat dan om de dossiers waaraan een waarborg is gekoppeld of waarbij de steun boven de grens van 75.000 euro uitstijgt. Deze dossiers worden ter goedkeuring aan de minister voorgelegd.

Daarna volgt de budgettaire vastlegging. Ik vermeld dit punt voor de volledigheid. Eenmaal het dossier is goedgekeurd, wordt de boekhoudkundige fase ingezet. Het dossier wordt budgettair vastgelegd. Hierbij zijn instanties als de Controleur van de Vastleggingen en het Rekenhof betrokken.

Hierop volgt de mededeling van de beslissing. Eenmaal een dossier is vastgelegd, kan de indiener van de beslissing op de hoogte worden gesteld.

Volgens de gegevens die ik van de administratie heb ontvangen, bedroeg de doorlooptijd van de onderzoeksfase voor een gemiddeld dossier begin dit jaar iets minder dan een jaar, meer bepaald 353 dagen. Thans bedraagt de doorlooptijd 322 dagen. Dat betekent dat we al wat vooruitgang hebben geboekt. We hebben al een eerste stap gezet met betrekking tot de snellere afhandeling van de dossiers.

Om de begrotingsbesprekingen in alle sereniteit te laten verlopen, heeft de Vlaamse Regering bij haar aantreden een bewarende maatregel genomen. Er is hier trouwens al naar deze maatregel verwezen. Vastleggingkredieten op de begroting konden niet langer worden aangesproken. Hierdoor is dit jaar een tijdelijk oponthoud in de doorlooptijd van de beslissingscyclus van het VLIF ontstaan.

De voorbije weken is deze tijdelijke maatregel al gedeeltelijk opgeheven. Ik ga ervan uit dat de maatregel binnenkort volledig zal worden weggewerkt. De Vlaamse Regering heeft deze ochtend een ministerraad gehouden. Nu de Vlaamse Regering de begrotingen voor 2009 en 2010 definitief heeft goedgekeurd, zal deze bezwarende maatregel helemaal worden opgeheven.

Op de goedkeuringsprocedure volgt de betalingsprocedure. De betaling van de door het VLIF verleende steun neemt een aanvang na de mededeling van de beslissing. De betaling van een rentesubsidie kan onmiddellijk starten. De bank kan die bij de eerstvolgende gelegenheid aanvragen. Er kan maximaal een aanvraag per kwartaal worden ingediend. Het VLIF betaalt na verloop van elk kwartaal. Gemiddeld verlopen tussen de beslissing en de eerste betaling van een rentesubsidie vijf tot zes maanden. De betaling van een kapitaalpremie gebeurt na een eindcontrole van het dossier. Hierbij worden de facturen en de voorwaarden gecontroleerd. De premies worden in twee keer uitbetaald. Tussen beide betalingen ligt een periode van een jaar.

Ik wil nog even vermelden dat in de loop van dit jaar verschillende premies in het kader van het goedgekeurde Vlaams Herstelplan Landbouw vervroegd zijn uitbetaald. Dit is hier reeds eerder ter sprake gekomen. Aangezien sommige mensen een kort geheugen hebben, zal ik de cijfers nog even in herinnering brengen.

In het voorjaar van 2009 hebben 1260 begunstigden de kapitaalpremie vervroegd ontvangen. Normaal gezien zou die premie pas in het laatste trimester van 2009 worden uitbetaald. In totaal gaat het om een bedrag van 7 miljoen euro. In juli 2009 hebben ongeveer 629 van de 1000 potentiële begunstigden de kapitaalpremie ontvangen die eigenlijk pas in het eerste trimester van 2010 zou worden uitbetaald. In totaal gaat het hier om een bedrag van 3,7 miljoen euro. Dat zijn geen onbelangrijke feiten.

Er is me tevens gevraagd welke maatregelen ik al heb genomen om de administratieve doorlooptijd van de dossiers te verminderen. Ik heb daarnet al een overzicht van de huidige procedure gegeven. We zijn al van 354 dagen naar 322 dagen gegaan. In het kader van de crisis zijn bepaalde premies versneld uitbetaald.

Ik wil toch even benadrukken dat de doorlooptijd onder meer wordt bepaald door de mate waarin een aanvraag om steun correct is ingevuld en goed is gedocumenteerd. In dat geval verloopt de behandeling sneller. De administratie heeft vastgesteld dat dit voor 40 percent van de aanvragen niet geldt.

De vraag om een snellere behandeling is volledig terecht. Volledige dossiers gaan sowieso sneller. We zitten dus met een voorafgaand probleem. Dat is immers in 40 percent van de gevallen niet in orde. De vraag is dus waarom zoveel dossiers op het ogenblik van de indiening niet volledig zijn.

In het kader van de klantgerichtheid worden de onvolledige aanvragen toch in behandeling genomen. De betrokkene krijgt de kans het dossier tijdens de doorlooptijd te vervolledigen. We sturen het dus niet terug met de opmerking het opnieuw in te dienen als het dossier

volledig is. Dat zou niet klantvriendelijk zijn. Het dossier wordt toch aanvaard. En cours de route kan men die documenten dan vervolledigen. Toch wordt vastgesteld dat een significant aantal dossiers nog niet volledig is op het tijdstip van de beslissing, waardoor een voorwaardelijke goedkeuring noodzakelijk is.

Conclusie: indien we de doorlooptijd van de dossiers zouden bekijken vanaf het tijdstip waarop alle noodzakelijke informatie voorgelegd is, zouden we een aanzienlijk gunstigere statistiek voor de dossierafhandeling kunnen voorleggen, maar zeer sterk inboeten op klantvriendelijkheid. Als ik zwaar wil scoren in de statistieken, zou ik alle dossiers die niet volledig zijn, kunnen weigeren en enkel de volledige opnemen. Dat zou zeer beperkend zijn. Ik denk ook niet dat dat de vraag is van deze commissie. Het is niet mijn bedoeling om onze administratie klantvriendelijk te maken. Dat de minister met de pluimen zou gaan lopen terwijl de rest in de problemen zit, is geen goede politiek.

Re-engineering van de VLIF-informaticatoepassing is de juiste aanpak. Op dit moment moet heel wat informatie worden aangeleverd door de aanvrager, zijn bank of het adviesbureau.

In het kader van de re-engineering van de informaticatoepassing en met het oog op het realiseren van een administratieve vereenvoudiging voor de aanvrager, zal in de toekomst maximaal worden vertrokken van bedrijfsgegevens die aanwezig zijn bij het Agentschap voor Landbouw en Visserij en bij andere overheidsinstanties waar, uiteraard met respect voor de privacy van de aanvrager, persoons- en bedrijfsgegevens zullen worden geconsulteerd. Dat is een goede benadering. We zullen zoveel mogelijk die documenten voor u verzamelen, omdat we ze al hebben of te pakken kunnen krijgen.

De dossieropvolging zal een wezenlijk onderdeel vormen van de vernieuwde informaticatoepassing, waardoor snel zal worden gedetecteerd dat dossiers zich opstapelen. Bovendien zal de aanvrager via een webplatform kunnen nagaan in welke status het dossier zich bevindt en zal het via dat platform kunnen worden vervolledigd. De huidige VLIF-informaticatoepassing is op dat vlak onvoldoende performant. We doen er alles aan om dat zo snel mogelijk te realiseren. De nieuwe toepassing moet zeker begin 2011 operationeel zijn. Informatica is heel belangrijk en vraagt wat extra investeringen. Het moet wel draaien, want anders zijn we nog verder van huis.

Een tweede piste betreft de vereenvoudiging van de regelgeving die gericht is op de versnelde dossierbehandeling. De VLIF-administratie werkt momenteel aan een aantal voorstellen. Algemeen gesproken zullen de wijzigingen gericht zijn op het verminderen van de mogelijkheden voor appreciatie. De aanvragers, de banken en de adviesdiensten zullen zelf meer dan voorheen objectief kunnen vaststellen of de voorwaarden voor het verkrijgen van steun vervuld zijn. De rol van de administratie wordt hoofdzakelijk controlerend en wordt beperkt tot het verifiëren van dossiergegevens op correctheid. De aanvrager zal tijdens de dossierbehandeling nog minimaal om informatie worden verzocht. Mijnheer de voorzitter, ik zal de commissie over deze aanpak informeren, als ze me het zelf al niet vraagt.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Bedankt voor uw uitgebreide antwoord, mijnheer de minister-president. Ik ben heel blij dat men, misschien door toedoen van de vraag, er zich intussen van bewust is dat het opmaken en indienen van een dossier niet zo eenvoudig is. Als u doet wat u daarjuist beloofd hebt, zullen de landbouwers heel tevreden zijn dat zij niet meer geconfronteerd worden met het moeilijke zoeken naar gegevens. U zult zelf de gegevens opvragen en daarmee indien mogelijk het dossier behandelen. Ik hoop dat u dat in een korte tijdsspanne realiseert.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Ik wil u ook van harte bedanken, mijnheer de minister-president. Het webplatform kan dienen om mensen te sensibiliseren. Zij hoeven niet thuis te

wachten, telefoontjes te verrichten en alles op te zoeken. Dat kan een zeer interessant instrument worden.

Hebt u er zicht op of de dossiers van 2007 afgehandeld kunnen worden?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: We zullen het even natrekken, maar de enige reden waarom dossiers nog niet zijn afgehandeld is dat er stukken ontbreken. Ik zal het nog eens natrekken om er zeker van te zijn en u die informatie bezorgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Tine Eerlingen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over biggencastratie

Vraag om uitleg van de heer Hermes Sanctorum tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de biggencastraties

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Mijnheer de minister-president, uit een reportage in Terzake van 24 september jongstleden blijkt dat er in ons land nog steeds een groot aantal biggen gecastreerd wordt zonder enkele verdoving. Dat is voor de dieren bijzonder pijnlijk, niet enkel tijdens de castratie, maar ook de dagen daarna.

Nochtans werd er in 2002 al een principeverklaring ondertekend door de minister van Landbouw en de betrokken stakeholders zoals GAIA, het Algemeen Boerensyndicaat (ABS) en de Boerenbond, waarin te lezen staat dat er vanaf 2006 geen onverdoofde castraties meer zouden plaatsvinden. Ik ben mij bewust van de crisis die de landbouw en in het bijzonder de varkenssector momenteel treft, maar ik wil dit toch opnieuw onder de aandacht brengen.

Uit diverse studies, onder meer van het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) en de European Food Safety Authority (EFSA), blijkt namelijk dat het castreren van biggen niet noodzakelijk is en dat er voldoende alternatieven bestaan. Het castreren van biggen heeft ook nadelen. Zo blijkt uit een aantal studies dat het immuunsysteem van de dieren na onverdoofde castratie verzwakt en dat ze een verhoogde kans op infecties hebben. Daarnaast vertraagt de groei van gecastreerde dieren ook, wat de boer dan ook een latere opbrengst geeft. Bovendien blijkt dat niet alle beren die berengeur verspreiden en dat zeker ook niet alle consumenten even gevoelig zijn voor die geur. Het castreren van die dieren is dus noch in het belang van de boer, noch in het belang van het dier.

Wil men toch vasthouden aan het castreren van biggen, dan bestaan er voldoende alternatieven, die al worden toegepast in landen zoals Noorwegen, Australië en Nieuw-Zeeland. Het gaat over methodes die veel minder pijnlijk zijn voor de dieren, zoals het verdoven van biggen met koolstofdioxide (CO₂), het geven van pijnstillers of de zogenaamde immunocastratie, het inenten van de varkens met een vaccin waardoor op latere leeftijd hun teelballen verschrompelen. Toch zouden we volgens de reportage tot 2012 moeten wachten, op nog een andere studie, de zogenaamde PIGCAS-studie, vooraleer deze praktijken voorgoed worden gebannen.

Mijnheer de minister, bent u het ermee eens dat onverdoofd castreren onnodig leed veroorzaakt bij biggen en dus zo snel mogelijk moet worden gebannen? Ziet u daar de noodzaak en het nut van in? Waarom wacht de Vlaamse Regering nog op een nieuwe studie, terwijl het ILVO, toch een wetenschappelijke instelling van de Vlaamse overheid, herhaaldelijk heeft aangetoond dat er wel degelijk alternatieven bestaan voor het onverdoofd castreren van

biggen? Wat is de huidige stand van zaken betreffende het beloofde uitfaseren van het onverdoofd castreren van biggen? Welke concrete maatregelen zult u ter zake nog nemen en binnen welke tijdspanne ziet u dat?

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Mijnheer de voorzitter, ik had eerder een interpellatieverzoek ingediend, maar dat is geweigerd. Toevallig heeft mevrouw Eerlingen nadien ook een vraag om uitleg ingediend. Ik vind het zeker positief dat meerdere commissieleden bezorgd zijn om het dierenwelzijn.

De voorzitter: Mijnheer Sanctorum, voor alle duidelijkheid, een interpellatie wordt al dan niet aanvaard door het Uitgebreid Bureau. Dat is unaniem gebeurd, in aanwezigheid van uw fractievoorzitter. Laat daarover geen misverstanden bestaan. Maar doet u gerust voort.

De heer Hermes Sanctorum: Het was geen verwijt. Verder zou het me verbazen dat mijn fractievoorzitter het weigeren van mijn interpellatie zou hebben gesteund.

Ter zake nu. Mevrouw Eerlingen heeft dit uitgebreid toegelicht. Het gaat inderdaad over meer dan 5 miljoen biggen die jaarlijks op die manier worden gecastreerd. Ik wil nog enkele zaken toevoegen. Improvac, het vaccin voor immunocastratie, is Europees geregistreerd. Er is dus eigenlijk geen reden om dat vaccin niet in te voeren. Die immunocastratie is bovendien toegelaten in meer dan een paar landen. Het gaat over een zestigtal landen, waaronder Mexico, Zwitserland, Australië, Nieuw-Zeeland en een heleboel Latijns-Amerikaanse landen. Dat is dus zeker niet iets marginaals. Het wordt al op grote schaal toegepast.

Ook wil ik opmerken dat er zeker geen veiligheidsproblemen zijn bij de boer zelf. Met het veiligheidspistool kan de boer op een perfect veilige manier die immunocastratie doen.

Ten slotte is het ook wel belangrijk op te merken dat er zelfs een aantal fastfoodketens zijn, zoals McDonald's, die weigeren om vlees van gecasteerde dieren te verwerken. Daarmee wil ik maar aantonen dat dit zeker niet iets marginaals is, iets dat nog niet wordt toegepast.

Er is blijkbaar een onderzoek aangevraagd bij het ILVO, dat drie jaar zou duren. Op zich is er zeker niets mis met onderzoek, maar de vraag rijst waarom daarop moet worden gewacht om het vaccin te kunnen toepassen in Vlaanderen.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer de voorzitter, ik betreur toch enigszins de teneur van deze twee vragen, en zeker die van de laatste vraag. De vraagstellers baseren zich op een reportage in TerZake. Ik zou zeggen: niet altijd geloven wat TerZake zegt. Ze baseren zich waarschijnlijk ook op de GAIA-campagne. Dat wil ik vooral aanklagen. In die campagne worden de landbouwers aan de schandpaal genageld, alsof ze de jongste jaren geen inspanningen zouden hebben gedaan voor het dierenwelzijn. We hebben deze discussie al meermaals gevoerd tijdens de vorige legislatuur. Toen is gebleken dat alle partijen erkennen dat ook de landbouwer begaan is met dierenwelzijn.

Misschien houden de vraagstellers er geen rekening mee dat de discussie over de haalbaarheid van alternatieven niet alleen een discussie over deze of gene methode is. Het moet vooral economisch haalbaar zijn voor de landbouwer. Daar wordt soms aan voorbijgegaan.

Wat het aanbieden van al dan niet gecasteerde biggen betreft, de heer Sanctorum heeft verwezen naar McDonald's, maar er zijn natuurlijk heel wat vleesverwerkende bedrijven en andere actoren in de voedselketen die net omgekeerd te werk gaan. Het is dus totaal verkeerd al uw pijlen te richten op de landbouwer.

Ik ben het er wel mee eens dat er dringend een oplossing moet worden gevonden. Er zijn inderdaad al heel wat studies geweest. Er is een rondetafelconferentie geweest. We hebben deze discussie al gevoerd in deze commissie toen Yves Leterme nog minister van Landbouw

was. Ik vind dat er enige nuance moet worden aangebracht in de vraagstelling, maar toch dringt een oplossing ter zake zich wel op.

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil me aansluiten bij de vragen van de leden. Het onderwerp is hier in het verleden al vaker aan bod gekomen. Er is al heel wat gebeurd, zeker wat het overleg met de sector betreft. Er zijn rondetafelconferenties georganiseerd. Er is al heel veel onderzoek gebeurd.

De belangrijkste vraag is natuurlijk wat er al daadwerkelijk op het terrein is gebeurd. Mijnheer Sintobin, dat is natuurlijk de bekommernis van ons allen. Los van de teneur van de vraag is iedereen het erover eens dat het onverdoofd castreren van biggen een dierovriendelijke praktijk is, en dat we er alleszins een alternatief voor moeten vinden, zodat die praktijk zo snel mogelijk wordt stopgezet. De realiteit is natuurlijk dat het onderzoek op het terrein al heel lang duurt. Ik heb er heel veel begrip voor dat voor een duurzame oplossing op lange termijn – denken we maar aan genetische selectie en dergelijke – veel tijd en veel onderzoek noodzakelijk is. We moeten echter in staat zijn op korte termijn een waardig alternatief te vinden. Andere leden hebben al een aantal voorstellen aangehaald. We hebben het ook al gehad over het verdoven door CO₂. Ik heb begrepen dat deze techniek momenteel wordt onderzocht door het ILVO. Dat onderzoek zou in augustus 2012 eindigen. Dan zijn we weer drie jaar verder.

Mijnheer de minister-president, wat is de stand van zaken? Hoe dicht zijn we bij een oplossing in de praktijk, op korte termijn?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de voorzitter, ik wil me hier ook even bij aansluiten, maar ook ik ben op zijn zachtst uitgedrukt teleurgesteld door de teneur. Men kan zich baseren op reportages van TerZake. Ik denk dat de GAIA-campagne daarin een element is geweest, en misschien ook een aanleiding is geweest voor die reportage.

We hebben in het verleden hierover een discussie gehad in de commissie. Die is correct verlopen. Er is inderdaad een knelpunt. We moeten niet ontkennen dat dit pijnlijk kan zijn. We moeten er allemaal aan werken opdat dit op een betere manier kan gebeuren. Daartoe is op diverse manieren overleg opgestart. Ik wijs erop dat onder meer GAIA als partner is betrokken bij dat overleg, maar vervolgens is gaan trappen onder de gordel – ook zonder verdoving. Dat GAIA op die manier een communicatiecampagne heeft opgestart, vind ik eigenlijk ook beneden alle peil, zeker ook wat hun imago betreft. Ik denk ook niet dat dit stimulerend werkt voor het debat. Het werkt veeleer omgekeerd.

Mijnheer de minister-president, er is overleg met de verschillende actoren. In de eerste plaats denkt iedereen aan de varkenshouders, maar de afzetmarkt is ook een belangrijk element. Toch komt dat in deze vraag niet aan bod. Zijn er vandaag economisch rendabele alternatieven die worden aanvaard door de afzetmarkt? Hoever staat het overleg op dat vlak?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, collega's, het is niet de eerste keer dat we dit probleem behandelen. Er werd verwezen naar voorbeelden, onder andere naar McDonald's. Mijnheer Sanctorum, u weet dat de hamburgers rundvlees bevatten, en heel weinig varkensvlees. Dat is dus een goedkoop voorbeeld. Ik begrijp daaruit dat u pleit voor het gebruik van varkensvlees in hamburgers, en dan van niet-gecastreerde biggen, wat de omzet van McDonald's en andere ketens alleen maar zal doen toenemen.

Dierenwelzijn is een federale materie, maar in het kader van het assertief beleid van de Vlaamse Regering hebben we dit probleem aangepakt. Ik heb echter nog niets gehoord van een federaal initiatief. Dat wil zeggen dat die wetgeving zo snel mogelijk moet worden geregionaliseerd, maar dat is een ander debat.

Het is een pijnlijke zaak, in de eerste plaats voor de biggen. Als we daar beelden van zien, is iedereen geschokt. Ik hoop dat jullie begrijpen dat deze sector in een heel moeilijke periode zit, wat niet wil zeggen dat we dit probleem niet moeten aanpakken en oplossen. Op dit moment vechten die bedrijven voor hun overleving en dat is ook onze zorg. We nemen dit probleem ter harte.

Alle betrokken stakeholders zijn het erover eens dat onverdoofd castreren pijn veroorzaakt bij mannelijke biggen. Laten we daar niet te lang bij stilstaan, daarover bestaat een consensus bij alle stakeholders, ook de landbouwbedrijven. Er is dan ook een consensus om op zoek te gaan naar bruikbare alternatieven. Mevrouw Rombouts heeft gelijk, ook GAIA is daarbij betrokken. Het is belangrijk dat iedereen wordt meegenomen in het proces. Dan is het natuurlijk gemakkelijk om het publiek nog eens te choqueren, maar het is belangrijker dat we samen naar oplossingen zoeken die voor iedereen aanvaardbaar zijn.

Bij het zoeken naar alternatieven moet rekening worden gehouden met de acceptatiegraad van het alternatief bij de verschillende schakels in de keten en bij de consument. Mevrouw Eerlingen, ik hoor u graag zeggen dat men varkensvlees met een berengeur stap voor stap aan de consument kan slijten, maar het zal nog een hele tijd duren voor dat doorgedrongen is. Sommigen zijn niet bereid om dat vlees te verorberen.

Verder moet ook worden gekeken naar een aantal wettelijke bepalingen. Zo kunnen verdovende en pijnbestrijdende middelen enkel worden ingezet voor zover ze erkend en toegelaten zijn voor het gebruik waarvoor ze zouden worden aangewend. De varkenshouder moet ook vertrouwd worden gemaakt met de nieuwe technieken en/of middelen. De nodige opleiding dient hier te worden verzekerd. Bovendien lijkt het niet meer dan logisch dat er ook aandacht moet zijn voor de internationale concurrentiepositie van de Vlaamse varkenshouders.

We werken conform de Europese regelgeving. Daar is geen enkel probleem mee. We pakken dit probleem proactief aan met alle betrokkenen, en nu willen we stappen zetten om het onverdoofd castreren uit de wereld te helpen.

Het ILVO heeft de voorbije jaren op vraag van de minister van Landbouw een aantal onderzoeken uitgevoerd in verband met deze problematiek. Ook werd meegewerkt aan een aantal Europese projecten. Het is echter allerminst zo dat uit deze onderzoeken pasklare, duurzame oplossingen naar voren komen die zonder verder praktijkonderzoek en zonder verdere stappen bij de slachterijen en de andere spelers in de voedselkolom, op korte termijn kunnen worden toegepast.

Studies zijn heel belangrijk. Als daar een goed resultaat uit voortkomt en we dat morgen toepassen, dan is de studie heel waardevol. Maar als er niet-toepasbare elementen uit voortkomen, dan is dat op korte termijn minder eenvoudig.

Mevrouw Eerlingen, de door u genoemde PIGCAS-studie is een Europese studie die liep tot 2008. In deze studie werden de attitudes met betrekking tot castratie, de toegepaste praktijken en de stand van zaken met betrekking tot het wetenschappelijk onderzoek geïnterviewd. Het is een heel interessante studie, maar je hebt daar nog niet het antwoord op de vraag hoe dat er in de toekomst moet uitzien. Bedoeling was het Europees beleid op een geïntegreerde manier van informatie en aanbevelingen te voorzien. Het lijkt mij ook het meest aangewezen dat er op het vlak van deze problematiek vooral op Europees niveau maatregelen worden uitgewerkt, om te komen tot een zo uniform mogelijke aanpak bij de 27 lidstaten. Het moet je maar overkomen dat we hier – en daar ga ik van uit –, een oplossing hebben, en dat je dan als big ergens anders in Europa wordt geboren. Dan heb je het daar zitten.

In Vlaanderen wordt daar serieus aan gewerkt. Ik onderken dat probleem. Ik ben zelf ook eens het slachtoffer geweest, niet van castratie, godzijdank, maar wel van een actie van GAIA. De wat oudere leden van de commissie zullen zich dat herinneren. Men gebruikte toen een wansmakelijke foto. Die foto is ook in de kranten gekomen, ja, dat was nog zonder nieuwe bril.

Wij nemen dus het initiatief. Ook Nederland doet daar schitterende dingen. Wij wisselen de informatie uit. Om die redenen is het belangrijk dat onder mijn impuls, en door toedoen van wat we in deze commissie hebben meegenomen, een uitgebreid onderzoek in de praktijkomstandigheden, op de varkensbedrijven zelf, werd opgezet onder leiding van het ILVO. De op korte termijn mogelijke alternatieven worden daarin voor de specifieke Vlaamse situatie op praktijkschaal en in praktijkomstandigheden uitgevoerd en geëvalueerd. Wij zijn daar op het veld heel intensief mee bezig.

Er zijn meerdere mogelijkheden: immunocastratie, het chirurgisch castreren onder CO₂-verdoving en detectie van berengeur aan de slachtlijn. Deze drie alternatieven worden afgetoetst ten opzichte van controlegroepen. Het project moet toelaten dat de Vlaamse varkenshouder na afloop van het project op een gefundeerde manier een keuze kan maken uit de mogelijke alternatieven, die tijdens het praktijkonderzoek verder op punt zullen worden gesteld en op maat gesneden van de specifieke Vlaamse situatie. Ondertussen rekenen we erop dat de bevoegde overheden de wettelijke belemmeringen wegnemen, bijvoorbeeld registratie en erkenning van de gebruikte middelen, en dat de slachthuizen de nodige aanpassingen doorvoeren.

Wij zijn volop bezig met het uit de wereld helpen van dit probleem. Er zijn studies geweest, nu is er praktijkonderzoek. Er zijn nog de praktische hindernissen die ik net heb opgesomd. Maar de varkenshouders kunnen deze technieken nu al in hun bedrijf toepassen, vooraleer dat praktijkonderzoek is afgerond. Dat is perfect mogelijk. Vooraleer beleidsmatig stappen te zetten, moet ik zeker zijn dat we de juiste maatregelen treffen op de juiste manier, en dat we dat ook in reglementeringen kunnen gieten.

In 2002 hebben sommige stakeholders, los van de overheid, samen met de dierenrechtenorganisaties een principeverklaring ondertekend waarin een aantal deadlines werden vermeld die onder een aantal strikte voorwaarden zouden gelden. Aan de voorwaarden werd bij het verstrijken van de deadlines niet voldaan. Wij hebben zelf in 2009 met alle betrokkenen in de varkenskolom een engagement ondertekend waarin geen strikte deadlines werden opgenomen, maar waarin wel verregaande engagementen zijn aangegaan, zowel door de overheid als door de sector, om tot een duurzame oplossing te komen. Ik heb dat engagement hier bij. Het is indrukwekkend wie dat allemaal heeft ondertekend. Dat toont nog eens aan dat dit probleem niemand onberoerd laat.

Naast de middelen die afkomstig zijn uit de varkenssector zelf dragen de Vlaamse overheid en het ILVO zelf een groot deel van de kosten die aan het praktijkonderzoek verbonden zijn. In 2012 zullen de eindonderzoeksresultaten beschikbaar zijn. Ik wil echter nog eens benadrukken dat intussen op geregelde tijdstippen door de voorlichtingsdiensten van het Departement Landbouw en Visserij en het ILVO de voorlopige onderzoeksresultaten en bevindingen aan de doelgroepen zullen worden gecommuniceerd en toegelicht. Ik ga dus niet wachten tot 2012. Wij doen inspanningen om dat sneller ingang te doen vinden bij de varkenshouders.

Van belang is ook wat de houding zal zijn van de andere schakels in de varkensketen, in het bijzonder de distributieketen – naast McDonald's, dat daar volgens de heer Sanctorum al op is ingegaan. Ook de evoluties in het buitenland dienen nauwlettend in het oog te worden gehouden. Hier kan ik verwijzen naar de intense samenwerking met Nederland. Verder zal ik er bij de federale collega's op aandringen in de wettelijke mogelijkheden te voorzien opdat de CO₂-verdoving door de varkenshouders zelf kan worden toegepast en eventueel de nodige pijnstillers op een wettelijke manier kunnen worden gebruikt. Ook al doet het bevoegde federale niveau niets, wij moeten toch, als wij ons assertieve beleid ook wat dit betreft willen voortzetten, de gelegenheid krijgen om die CO₂-verdoving mogelijk te maken.

De voorzitter: Mogen we het protocol dat is afgesloten met de stakeholders en de dierenrechtenorganisaties, GAIA en andere, via de diensten van het secretariaat aan de commissieleden bezorgen?

Minister-president Kris Peeters: Geen probleem, wat mij betreft.

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Mijnheer de minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben blij dat u hiermee toch niet zult wachten en dat u bij de federale regering zult aandringen op verdere stappen.

Mijnheer Sintobin, mijn vraag was geenszins een aanval op de boeren. Integendeel, blijkbaar zouden de boeren er ook baat bij hebben, want de varkens zouden sneller groeien. Uit de reportage heb ik begrepen dat voornamelijk de distributiesector terughoudend is, uit schrik dat de consument het hiermee niet eens zal zijn. Dat is volgens mij niet zo'n groot probleem, want de consument is ook niet gediend met dierenleed. Misschien moet er een signaal van de overheid komen om de distributiesector over de streep te trekken via overleg.

Mijnheer de minister-president, ik zou u willen vragen om in Europa een voortrekkersrol te spelen door dit probleem aan te kaarten zodat het ook op Europees niveau wordt aangepakt.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, staat u me toe om toch even te verduidelijken waar het niet over gaat. Het gaat niet over een discussie over GAIA. Het is natuurlijk gemakkelijk om op te merken dat een aantal mensen vragen stellen bij de acties van GAIA, maar deze vraag werd ingegeven door onze bezorgdheid over de biggen.

Het gaat evenmin om een aanval op de boeren. Ik weet ook heel goed dat het grote probleem niet bij de boeren ligt, maar vooral bij de tussenschakels, bij de distributie en dergelijke meer.

Mijnheer de minister-president, ik vond uw antwoord positief in die zin dat u de bezorgdheid deelt. U hebt vaak gezegd dat u ermee bezig bent, maar dan vraag ik me af waarmee u precies bezig bent. U houdt overleg met de sectoren, neem ik aan, en met de federale collega's. Zoals ik het heb begrepen, was er de vraag om het vaccin in te voeren, maar u had een studie aangevraagd bij het ILVO en aangezien u een cruciale rol speelt als minister bevoegd voor Landbouw, hebt u eigenlijk een soort bindend advies. Mijn vraag is of u de invoering van het vaccin steunt en of u het actief wilt promoten bij uw federale collega's.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de voorzitter, ik wil toch nog eens een aantal dingen kaderen. Hier wordt aangehaald dat het probleem bij de distributiesector zit. In mijn betoog heb ik geprobeerd erop te wijzen dat men ook op de afzetmarkt nog met een aantal vragen zit. We kunnen wel stellen dat de consument niet gebaat is bij dierenleed en dat klopt, maar we hebben ook de ervaring dat de consumenten het vlees toch niet kopen.

Mijn specifieke vraag aan de minister-president was of er alternatieven zijn, zoals het vaccin, en of die door onze afzetmarkt, door onze consumenten van het vlees, worden aanvaard.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Ik herhaal dat iedereen bekommerd is om het dierenwelzijn, maar de twee vraagstellers en dan vooral de heer Sanctorum wil ik er toch nog op wijzen dat het opmerkelijk is dat de vraag er komt naar aanleiding van een reportage en van een campagne van GAIA. Hij volgt zijn collega, de heer Glorieux, perfect op, want ook die stelde hier vragen over naar aanleiding van campagnes van GAIA.

Ik benadruk nogmaals dat het probleem niet bij de landbouwers ligt, want zij vragen alleen een economisch verantwoord alternatief. In hoeverre zal de consument bereid zijn vlees met berengneur te verorberen of om de meerprijs te betalen, die ongetwijfeld zal worden doorerekend?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Sanctorum, ik heb geen vraag gekregen van het federale niveau, maar ik begrijp dat u dit niet zo formuleert voor de injectie. Wat is trouwens de visie van Groen! en van andere fracties op het feit dat die injectie hormonale wijzigingen aanbrengt? Het zou immers gaan om vlees dat door die injectie hormonaal werd behandeld. Kiest Groen! dan voor hormonaal bewerkt vlees? Is Groen! daar dan een groter voorstander van? *(Opmerkingen van de heer Hermes Santorum)*

Het is maar een vraag. We moeten hier natuurlijk heel voorzichtig mee zijn, want de consument zou nog meer kunnen schrikken als blijkt dat het om hormonaal behandeld vlees gaat. Dit toont nog maar eens aan dat degenen die denken dit dossier zonder enig probleem en op korte tijd te kunnen oplossen, zich vergissen.

Dit wil natuurlijk niet zeggen dat het probleem niet moet worden aangepakt. We zetten trouwens stappen vooruit. U vraagt wat ik nu doe. Dat is praktijkonderzoek naar de verschillende mogelijkheden, daarvan de tussentijdse evaluatie bekendmaken, enzovoort. We pakken dit dossier samen met Nederland aan.

Natuurlijk is het juist dat de consument hierin een niet onbelangrijke rol speelt. Het gaat trouwens niet alleen om de consument in Vlaanderen, heel wat varkensvlees wordt geëxporteerd. Het is dus niet voldoende dat de Vlaamse consument de beste leerling van de klas zou zijn. U moet trouwens maar eens varkensvlees bakken van niet-gecastreerde biggen. Heel wat consumenten moeten niet van die berengeur weten en beslissen direct dat ze dat vlees niet moeten hebben.

We kunnen dit best op Europees niveau, met de 27 landen, aanpakken, maar daarop wachten we niet. U zou kunnen zeggen dat ik me er nogal gemakkelijk vanaf maak door het naar Europa te sturen waarna we zeker nog een tijdje bezig zouden zijn met discussiëren. We zetten hier in Vlaanderen stappen vooruit op basis van discussies die hier in de commissie hebben plaatsgevonden. Ik hoop dat iedereen die stappen erkent als positieve stappen om tot een oplossing te komen. We willen in consensus met alle betrokken partijen elke nodige stap zo snel mogelijk realiseren, want dat is voor ons de goede aanpak.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Wat het hormonenverhaal betreft: Europa is de Far West niet. In de VS kan men bij wijze van spreken naar believen hormonen toedienen, maar in Europa is dat niet zo. In dit geval gaat het over een op Europees niveau geregistreerd vaccin. Ik wil in die zin uw opmerking van zo-even toch nuanceren.

U spreekt over het draagvlak. Ik denk niet dat iemand eraan twijfelt dat er een heel groot maatschappelijk draagvlak bestaat voor het vinden van een pijnloos alternatief voor die biggencastratie. *(Opmerking van minister-president Peeters)*

Daarover zijn we het dan toch eens.

De voorzitter: Op dit onderwerp wordt in de loop van de komende maanden en jaren zeker nog teruggekomen.

Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over Europese maatregelen op korte termijn voor de melksector

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, een update van de schriftelijke versie van mijn vraag is wel op zijn plaats. Afgelopen maandag was u op de Europese Ministerraad in Luxemburg. Daar zijn, samen met de bevoegde Europees Commissaris een aantal maatregelen beslist in verband met de melkveesector. Uit de media en een persbericht van u leren we dat Europa op korte termijn in 280 miljoen euro extra voorziet. Een aantal landbouwers dachten dat dit geld exclusief voor Vlaanderen was bedoeld, maar dat is dus zeker niet zo.

De melkveesector is in crisis. Maar we weten allemaal dat ook andere landbouwsectoren – en dan denk ik in concreto aan de varkenssector – gelijkaardige crisissen kennen. Zij er voor die sectoren ook maatregelen op komst? Verder is het zo dat twintig Europese landen op termijn ijveren voor een nieuwe regulering van de melkveesector, in het licht van het opgeven van het quotasysteem in 2015. We hebben het daar kortgeleden nog over gehad. Die twintig Europese landen samen vertegenwoordigen ongeveer 95 percent van alle melkproducenten in de EU. Hun voorstellen zouden worden overgemaakt aan het Zweedse EU-voorzitterschap. Kunt u daarover al een stand van zaken geven?

Mijn vragen klonken oorspronkelijk zo. Kan de minister de juiste inhoud weergeven van deze eisenbundel? Welke maatregelen werden voorgesteld op korte en lange termijn? Welke houding heeft Vlaanderen ingenomen? Ondersteunen wij deze voorstellen? Ik zou daar heel specifiek een vraag willen aan toevoegen: wat is de stand van zaken in verband met de beslissing om 280 miljoen euro vrij te maken? Hoe zal dat geld worden verdeeld?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Ik sluit me aan bij de vorige spreker, maar wil het debat ook een beetje opentrekken. Ik heb veel sympathie voor de melkveesector, en ben dus blij dat er middelen worden vrijgemaakt en zo de crisis toch een beetje kan worden aangepakt. Ik heb echter ook sympathie voor andere sectoren. Daarom was ik een beetje gechoqueerd dat Europees Commissaris Mariann Fischer Boel krachtig aankondigde dat met de vrijmaking van het geld voor de melkveesector de reserves op zijn en er voor andere sectoren geen middelen meer zijn. De reserves van het Europese landbouwbeleid zijn op. Zo kwam de boodschap toch over. Ik wil de minister daarom vragen hoe hij zelf de toestand en deze uitspraken inschat. Bestaan er nog mogelijkheden voor andere sectoren? Hoe moeten we de problemen aanpakken? Want het is zeker dat het einde van de crisis nog niet in zicht is.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Als eurocriticus was ik verbaasd toen ik de berichten las: Europa komt eindelijk over de brug. De lange aanhoudende protesten hebben dan toch een resultaat opgeleverd. De Deense Commissaris erkende zelfs dat de steunmaatregel er slechts is gekomen dankzij de woede van de melkveeproducenten en de steun er slechts kwam om de betogingen een halt toe te roepen. Dat getuigt niet echt van een echte langetermijnvisie.

De ontuchtering kwam er bij mij al vlug. Het bedrag van 280 miljoen euro leek op het eerste gezicht vrij spectaculair, maar als de cijfers kloppen, komt dat neer op 1000 euro per landbouwer, en dat is toch niet direct een bedrag om van achterover te vallen. Het geld is exclusief uitgetrokken ten voordele van de melkveesector. Ik gun die sector dat. De melksector vertegenwoordigt eigenlijk slechts 10 percent van het inkomen van de landbouwers zodat de andere sectoren in de kou komen te staan. Mevrouw Rombouts zei het al, de Deense Commissaris heeft op een vrij hautaine manier verkondigd dat we de kip met de gouden eieren hebben geslacht en dat het nu gedaan is met de landbouwsector te ondersteunen.

Erkent u dat 3 miljoen euro eigenlijk te weinig is om de crisis op te lossen? Welke initiatieven kunt u nog nemen? U zegt altijd dat Vlaanderen de sector niet meer financieel kan steunen omwille van de Europese concurrentie maatregelen en richtlijnen. Ik las gisteren in de krant dat de gemeente Herve van plan is om 100.000 euro van haar budget uit te trekken voor de landbouwers. Kan dat? Kunt u iets ondernemen via de gemeenten?

Wat moet er gebeuren met de andere sectoren? Hoe moet het nu verder met het Europese landbouwbeleid als het geld inderdaad op is en de crisis blijft aanhouden?

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, ik wil het pleidooi van de collega's onderschrijven. We mogen de crisis in de landbouw niet verengen tot alleen de melksector. Jammer genoeg laat de crisis zich voelen in alle deelsectoren van de landbouw. De varkens-, fruit-, groente- en kippenboeren hebben er allemaal onder te lijden. We moeten de middelen dus opentrekken naar de hele sector. Als ik me niet vergis, heeft de federale overheid in extra middelen voorzien. Maar ik heb de indruk dat men zich ook daar beperkt tot de melksector. Kunt u bij uw federale collega aandringen op een spreiding van de middelen?

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de minister-president, de problemen in de landbouwsector zijn zeker niet opgelost met de 7 miljoen euro die we nu van Europa krijgen. Ik vind het jammer dat we het pleit verloren hebben in Europa. Ik denk dat onze minister wel geprobeerd heeft om meer los te krijgen, maar dat is niet gelukt.

Het is een peulschil, want het komt neer op 1000 euro per melkveehouder. We mogen van geluk spreken dat de federale overheid 20 miljoen euro heeft gepland voor de landbouwsector. Het is nog niet bekend hoe dat bedrag zal worden verdeeld. Het zou kunnen gaan om fiscale vrijstelling van de steun van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) of andere maatregelen. Ze hebben daar dus begrepen dat de landbouwsector hard steun nodig heeft. Het water staat de boeren aan de lippen.

Vlaanderen krijgt van die 7 miljoen euro van Europa een bedrag van 3 miljoen euro, de andere 4 miljoen euro gaat naar Wallonië. Hoe zult u dat geld verdelen, mijnheer de minister-president?

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Mijnheer de voorzitter, ik sluit me aan bij de collega's. U hebt in de vorige vergadering verklaard dat het Belgische standpunt bepaald wordt samen met de Waalse minister van Landbouw zodat er één standpunt naar buiten wordt gebracht. Wat was uw standpunt? De Vlaamse situatie verschilt van de Waalse. Hebt u een ander standpunt ingenomen dan het Belgische dat naar buiten werd gebracht? Wij hebben een zeer diverse landbouwsector. Niet alleen de melkveehouders zitten in de problemen.

Hoe zullen de middelen worden verdeeld? Hebt u al een precies zicht op het deel dat Vlaanderen zal krijgen? Op welke manier zullen de andere landbouwsectoren worden gesteund?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik wil nog even in herinnering brengen dat wij op 16 oktober 157 miljoen euro vervroegd hebben uitbetaald in het kader van de inkomenssteun of de bedrijfstoelag. Ik geloof dat wij de eersten waren in Europa. Het kon vanaf 15 oktober. Dat komt neer op 7000 euro per bedrijf. We hebben dat in alle sectoren uitbetaald. Ons beleid richt zich op de gehele landbouwsector. We zullen daar nog 17 miljoen euro koeienpremie aan toevoegen. Dat is dus 157 plus 17 miljoen, en dat maakt 174 miljoen euro.

Ik ben natuurlijk zeer verheugd, mijnheer Callens, dat het federale niveau eindelijk ook 20 miljoen euro vrijmaakt voor de defiscalisering van de VLIF-steun, wat al jaren door ons is gevraagd. Ik ga ervan uit dat men dat zeer snel zal concretiseren. Dat is alleen maar positief en kan de sector helpen, minstens als symbool. Defiscalisering laat natuurlijk een tijdje op zich wachten en verstrekt niet onmiddellijk liquiditeiten aan de landbouwers.

Mevrouw Eerlingen, op de Europese Landbouwraprad kan alleen maar een Belgisch standpunt worden gebracht. Als er geen overeenstemming is tussen de Waalse en de Vlaamse landbouwminister, is er geen Belgisch standpunt. Maandag is er een Belgisch standpunt geformuleerd. Daar is uitdrukkelijk in opgenomen dat het ook andere sectoren moet betreffen die het economisch heel moeilijk hebben.

Ik heb in deze commissie al gezegd dat we de hele discussie over de quota op een andere manier zien dan sommigen die, met alle respect, dat wat populistisch benaderen. Door het beperken van de quota zullen we niet plots de melkprijs zien stijgen. We moeten immers opletten dat anderen niet meer beginnen te produceren en ons marktaandeel inpikken. De hele discussie over de quota is een belangrijke discussie omdat we de zachte landing van de quota tegen 2015 hebben ingezet. Die landing blijkt niet zo zacht te zijn, of er zijn minstens al wat turbulenties in de aanzet van die landing door de crisis.

Er zit een zekere spanning tussen onze visie en die van Wallonië. Door het feit dat we alleen een Belgisch standpunt kunnen weergeven op de Europese Landbouwraprad, is het ook voor mij belangrijk dat we Europa maximaal kunnen aanzetten tot het nemen van bijkomende maatregelen en dat we op een verstandige wijze ons standpunt formuleren, wat ook is gebeurd.

Maandag is er in Luxemburg uitvoerig over gediscussieerd. Alle 27 landen hebben zich in het debat gemengd. Het Belgische standpunt is dat er een bijkomende ondersteuning moet zijn vanuit Europa en niet beperkt tot de melkveesector. Commissaris Fischer Boel heeft geantwoord dat zij heeft vastgesteld dat de G21 een heel duidelijke visie had, die België ook heeft ondertekend, namelijk dat Europa bijkomende maatregelen moet nemen. Zij heeft vervolgens onderstreept dat de melkprijzen stijgen. Men gaat ervan uit dat tegen het einde van het jaar de situatie min of meer zou zijn genormaliseerd of zich grotendeels in een volledig ander, positief kader zou situeren. Ook al is er maar een lichte stijging van de melkprijs, het is de producent die de stijging moet voelen, wat in België nog niet het geval is. Zij gaat ervan uit dat de melkprijs de volgende weken en maanden zal stijgen en dus ook de producenten een hogere prijs zullen krijgen voor hun product.

Op de persconferentie heeft ze blijkbaar gesproken over de gouden kip, maar dat heeft ze achteraf ingetrokken. Op de zitting van de Europese Landbouwraprad zelf heeft ze gezegd een bijkomende inspanning te zullen doen, zijnde 280 miljoen euro, maar zeer goed wetende dat er dan geen bijkomende initiatieven meer kunnen worden genomen mochten lidstaten nog bijkomende vragen stellen, eventueel ook voor andere sectoren binnen de landbouwsector. Dit is het einde: 280 miljoen euro. Er is nog altijd een reserve van 300 miljoen euro, mevrouw Rombouts. Mocht het nog erger worden, kan die eventueel aangesneden worden.

De 280 miljoen euro heeft de Commissaris op tafel gelegd. De toewijzing van dat bedrag tussen de 27 lidstaten zal gebeuren op basis van de productie en de toegekende melkquota. Het is zeer eigenaardig dat een aantal van de landen die niet in de G21 zitten – de G21 heeft zwaar gestreden om te komen tot initiatieven vanuit Europa – mee in die 280 miljoen euro delen. Ik geef u het voorbeeld van Nederland. Dat heeft zich gedistantieerd en heeft in de raad gezegd: voor ons is dat allemaal niet nodig, die 280 miljoen euro mogen we hier niet voor inzetten. Maar Nederland krijgt wel een serieus bedrag van die 280 miljoen euro.

Omgerekend zal Vlaanderen 3,9 miljoen euro krijgen. Sommigen waren in lichte euforie, maar die zal volledig verdwenen zijn. Men kan nu zeggen dat men die inspanning niet wil, of men kan tevreden zijn met wat er op tafel wordt gelegd. Dat hangt af van de persoonlijke instelling. Ik ben ervan overtuigd dat mevrouw Fischer Boel een inspanning heeft gedaan tegen haar voornemen in. Zij gaat er immers van uit dat de marktprijzen de volgende weken en maanden zullen stijgen.

Artikel 186 zal worden aangepast. Dat artikel geeft de mogelijkheid om zeer snel te interveniëren als er marktverstoring is. De zuivelsector was daar niet in opgenomen. Men moet nu

dus niet meer de hele procedure doorlopen als het gaat over interventiesteunmaatregelen of exportsteunmaatregelen. Voor beide maatregelen is de periode trouwens verlengd.

De ministers van Financiën en het Europees Parlement moeten zich wel nog uitspreken over dat bedrag van 280 miljoen euro. Een aantal niet-onbelangrijke landen waaronder Duitsland, Frankrijk en Italië zijn het ermee eens. Ik verwacht dan ook geen grote problemen.

We hopen dat de marktprijzen verder stijgen. Het andere scenario zou ons in een situatie brengen waarbij het debat opnieuw zou moeten worden gestart. Op dit moment zijn er echter lichte tekenen aan de horizon dat we uit de economische crisis in de landbouwsector geraken. Dat geldt ook voor de fruitsector. De export naar Rusland herstelt zich stilaan of wordt op zijn minst toch niet verder afgebouwd.

Als de situatie niet verbetert, of erger nog, verslechtert, zullen we zien wat er eventueel nog bijkomend kan gebeuren.

Mijnheer Sintobin, als een gemeente op het vlak van landbouw meer kan dan ik – en dat is niet uitgesloten –, dan moet ze dat melden aan Europa. Zulke mogelijks waardevolle initiatieven zullen pas mogelijk zijn wanneer Europa het daarmee eens is.

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer de minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb even snel een opzoeking gedaan op internet, en het blijkt om een Waalse gemeente te gaan. Het gaat over 100.000 euro. Het zou gaan om een renteloze lening die ter beschikking wordt gesteld van landbouwers voor investeringen. Ik vraag me af wat de landbouwsector kan doen met 100.000 euro als er op het grondgebied van de gemeente veertig à vijftig landbouwers actief zijn.

Ik vraag uw blijvende aandacht om de belangen van de Vlaamse landbouwsector zo veel mogelijk te verdedigen. Ik ben zeer tevreden met de bocht van 180 graden die Open Vld heeft gemaakt. Toen ons land werd geleid door voormalig premier Verhofstadt, had ik de indruk dat de totale subsidiëringsspot van Europa voor de landbouw was gedaald. Premier Verhofstadt was daar een groot voorstander van. Meer subsidies waren immers in strijd met de vrije wereldhandel en met de vrije concurrentie. Europese parlementsleden van Open Vld hebben zelfs nog de krantenkoppen gehaald toen ze zich tegen de subsidies aan de landbouwsector uitspraken. Ik stel nu met genoeg vast dat Open Vld meer in onze richting is opgeschoven en onze vraag naar stimuli voor de landbouw volop steunt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■